

ostravský čolek

časopis Zoologické zahrady Ostrava

jaro / 2017

ročník **XI.**

Mandrili se v letošním roce dočkali úpravy venkovního výběhu.

OSTRAVA!!!

Druhý charitativní běh Zoo Ostrava – pro langury indočínské

Dne 30. srpna se v areálu Zoo Ostrava uskuteční již druhý ročník charitativního běhu. Akce, která podpoří záchranný program pro langury indočínské, pořádá zoo ve spolupráci s atletickým klubem SSK Vítkovice. Languři indočínské patří k nejhroženějším primátům světa, kteří doslova stojí nad propastí vyhuby.

Více informací včetně online registrace najdete na <http://www.behzooostrava.cz/>.

Langur indočínský byl dlouho považován za vyhynulý, ale koncem 20. století byl znovuobjeven v lesích severního Vietnamu. Na celém světě přežívá jen okolo 200 zvířat v pěti izolovaných mikropopulacích. Kvůli masivnímu odlesňování a intenzivnímu lovu je v současnosti jeho areál rozšíření velmi omezený. Za posledních 35 let klesla populace langurů indočínských až o 80 %!

akce v Zoo 2017

v srpnu:

Mezinárodní den slonů 12.

Den bez palmového oleje 19.

Den pro antilopu Derbyho 26.

Běh pro langury 30.

v září

Den pro supy 2.

Mezinárodní noc pro netopýry 6.

Den pro seniory 16.

v říjnu:

Den zvířat 7.

Jelení troubení v zoo 21.

v listopadu

Halloween v zoo 4.

v prosinci

Strojení stromečků v zoo 16.

Štědrý den v zoo 24.

Gazela perská (*Gazella subgutturosa subgutturosa*) je novým druhem v jednom z výběhů safari.

Vážení přátelé a příznivci zoologické zahrady,

dostává se Vám do rukou další číslo časopisu Zoo Ostrava, které Vám přináší novinky a aktuality z ostravské zoologické zahrady. Představíme Vám nové druhy, které obohatily kolekci zvířat, jež čítá už více než 435 druhů. Jsou mezi nimi vzácné a v některých případech i velmi raritní druhy, jako např. daman pralesní, který není chován v žádné jiné zoo na světě kromě Afriky. Velmi mě těší narození řady mláďat, zejména u těch druhů, které patří ve volné přírodě k ohroženým, příp. je jejich situace vážná i v lidské péči. Takovými druhy jsou např. dva zástupci křehké madagaskarské fauny – lemura Sclaterův a lemur mongoz. V případě lemura Sclaterova jsme se dočkali po dlouhých 8 letech druhého mláďete, v případě lemura mongoze se jedná o ostravský i československý prvoodchov. Nechybí zde ani dvoustránka tradičně zaměřená na informační kampaň pořádanou Evropskou asociací zoologických zahrad a akvárií (EAZA). Aktuálně probíhá kampaň s názvem „Let it grow“ věnovaná ochraně místní biodiverzity. Pod heslem „Nechme je růst, nechme je žít aneb Dejme šanci

přírodě kolem nás“ Vám přinášíme množství zajímavých námětů a nápadů, jak jednoduše lze přírodě v našem bezprostředním okolí pomoci. Na své si, věříme, přijdou i nejmenší čtenáři, kterým jsme věnovali jednu stránku zábavy i poučení.

Časopis zdaleka neobsáhne všechny novinky a zajímavosti, které se udály v posledních měsících v naší/Vaší zoologické zahradě. Každopádně bych chtěl na tomto místě poděkovat i našim dárcům a adoptivním rodičům a všem partnerům za jejich podporu. Pro další podrobnosti si Vás dovoluji odkázat na naše webové nebo facebookové stránky a samozřejmě Vás co nejsrdečněji zvu k osobní návštěvě zahrady. Ať se do zoo vydáte jen tak na procházku, nebo si vyberete některou z našich doprovodných akcí, budeme se na Vás těšit! Koruna z každé Vaší návštěvy pomůže ochránit přírodu na mnoha místech zeměkoule.

Příjemné a inspirativní čtení Vám přeje
Petr Čolas, ředitel

Mládě roku 2017

Po dlouhých osmi letech se v ostravské zoologické zahradě narodila dvě mláďata vzácného lemura Sclaterova, jednoho z nejhroženějších primátů světa. Radostná událost nastala dne 24. března. Samice jedno mládě ihned přijala, vzorně se o ně stará a mládě zdárně prospívá, druhé se narodilo slabé a třetí den po porodu uhynulo. Mládě se narodilo velmi pravděpodobně následkem velké výměny chovných párů doporučené koordinátorem evropského záchovného programu v rámci nevelké, asi 30 členné evropské populace soustředěné do osmi zoo. V Ostravě se jedná o odchov teprve druhého mláděte tohoto druhu od roku 2009. Návštěvníci ostravské zoo mají možnost vidět lemuří rodinu v pavilonu primátů. Lemur Sclaterův je vlajkovým druhem záchranného *in-situ* programu Sahamalaza na ochranu křehké biodiverzity na Madagaskaru, který od roku 2005 podporuje i Zoo Ostrava.

Nové druhy v zoo

DAMAN PRALESNÍ

(*Dendrohyrax dorsalis*)

Není chován v žádné jiné evropské a pravděpodobně ani světové zoo (mimo Afriku). Zoo Ostrava se v říjnu 2016 podařilo získat dva páry těchto zvířat. Jeden je k vidění v noční expozici v Pavilonu evoluce, druhý pobývá v chovatelském zázemí. Daman pralesní, ač se to na první pohled nezdá, je blízkým příbuzným slonů a spolu s nimi, sirénami a hrabáči patří do starobylé skupiny placentálních savců zvané Afrotheria. Velikostí je daman srovnatelný s králíkem. Na rozdíl od sociálně žijících slonů je nový obyvatel zoo samotář, pouze samice bývá viděna s jedním až dvěma mláďaty. Vyskytuje se v lesích západní Afriky. Díky své

převážně noční aktivitě a životu v korunách stromů patří mezi málo známá zvířata. V jídelníčku damanů stromových převládají listy. Prozatím nepatří k ohroženým druhům, ale jeho stavy v přírodě klesají z důvodu rozsáhlého kácení lesů, fragmentace habitatu a narůstajícího lovu pro maso (bushmeat).

Damana stromového (*Dendrohyrax arboreus*) chová Zoo Ostrava od roku 2009 a úspěšně jej rozmnožuje (odchovat se podařilo už čtyři mláďata). Od loňského roku je k vidění v expozici Noční Tanganika.

▲ málo dotčený druh (LC)

OREL KRÁLOVSKÝ

(*Aquila heliaca*)

Pár orlů královských byl do ostravské zoo dovezen na začátku prosince 2016 ze Zoo Liberec, která vede od roku 2012 Evropskou plemennou knihu pro tento druh. Zoo Ostrava se tak zapojila do dalšího mezinárodního záchovného programu. Orel královský je nejvzácnějším orlem, který hnízdí na území ČR. Od roku 1998 hnízdí v okrese Břeclav, velikost jeho populace však nikdy nepřekročila 2–3 páry. Orli jsou k vidění v jedné z voliér naproti Včelí stezky. Orel královský obývá otevřené krajiny s osamocenými stromy od střední Evropy po Mongolsko. Mladí ptáci většinou na zimu migrují na jih, staří méně. Je poněkud menší než orel skalní. Rozpětí křídel je 170–200 cm, hmotnost 2,5–4,5 kg. Loví převážně malé až středně velké savce a ptáky. Hnízdo si staví zpravidla na vysokých stromech, používá je mnoho let a každý rok přistavuje. Za několik sezón tak může dosáhnout průměru až 1,5 m. Od konce března snáší samice 2–3 vejce, která inkubují střídavě oba rodiče 42–45 dní. Mláďata na hnízdě tráví 65–75 dní. I po vylétnutí jsou ještě krmena rodiči v okolí hnízda.

▲ zranitelný druh (VU)

Samičí stádo vodušek abok (*Kobus megaceros*), v pozadí samice antilopy losí (*Taurotragus oryx*)

Novinky ze safari

VODUŠKA ABOK

(*Kobus megaceros*)

Obývá travnatá území v okolí sladkých vod (vlhké savany, mokřady) Etiopie a Súdánu, kde od pozdního odpoledne do soumraku spásá vodní rostliny. K tomu jí dobře slouží dlouhé nohy i prodloužená kopyta a paspárky. V kohoutku měří 100 cm, váží 60–120 kg. Zlatohnědé samice s bílým podbřiškem nemají rohy, čokoládově hnědí samci s bílou „kapucí“ přes ramena mají dlouhé rýhované mírně prohnuté rohy. Sdružují se ve stádech o mnoha samicích s mláďaty vedených jedním dominantním samcem, nebo v menších samčích stádech. Vodušky jsou ohrožovány především vysoušením a přeměnou bažinatých ploch na pastviny nebo pole. Navíc musí čelit potravní konkurenci domácího dobytka a přímému lovu pro maso. V sušších oblastech strádají – neuživí se spásáním tvrdé trávy. Pozorováním v zoo bylo zjištěno, že si samci močí na krk, což zřejmě souvisí s dominantním nebo teritoriálním chováním. Volně žijící populace se odhaduje na 30 000 až 40 000 jedinců.

▲ ohrožený druh (EN)

GAZELA PERSKÁ

(*Gazella subgutturosa subgutturosa*)

Jiným názvem džejran, je největší asijskou gazelou. Dosahuje hmotnosti 30–40 kg. Latinský název subgutturosa doslova znamená „naplněné pod hrdlem“ – samci mají zesílené hrdelní chrupavky, které

slouží v době říje k hlasové signalizaci. Obývá pouště a polopouště, má rád otevřenou krajinu, vyhýbá se hustší vegetaci i skalnatým místům. V létě vystupuje do výšek až 3 500 m n. m. Tvoří malá stádečka (2–3 zvířata), obvykle stejného pohlaví, ale mohou tvořit i velká smíšená stáda nad 50 jedinců. Někdy žijí i jako samotáři. Velká stáda tvoří samice hlavně v období rozmnožování (v prosinci), kdy si chodí vybírat samce do jejich teritorií. Samci si svá teritoria, která mohou mít až 120 ha, pečlivě hájí vůči všem ostatním samcům. Březost trvá 148–159 dní. Samice ve věku od 3 do 7 let rodí dvojčata, mladší a starší samice častěji jedno mládě. Jeden ze čtyř asijských kopytníků, u nějž byla popsána orální masturbace.

▲ zranitelný druh (VU)

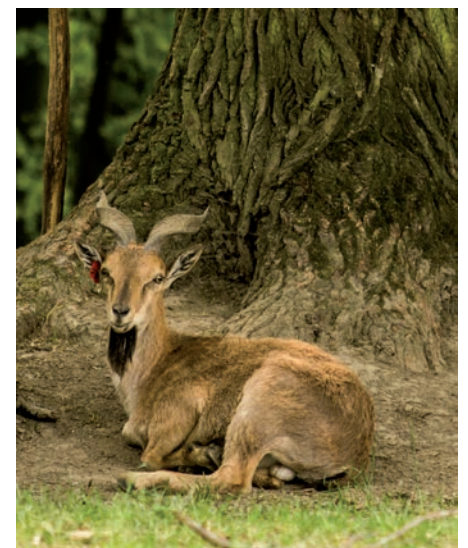
KOZA ŠROUBOROHÁ

(*Capra falconeri*)

Nazývá se též koza kruhorohá nebo markhur. Obývá rozptýlené lesy v horských oblastech střední Asie, především Afghánistán a oblast Kašmíru do 4 000 m n. m. Je národním zvířetem Pákistánu. Samec má v kohoutku 85–115 cm a váží 50–100 kg. Pro samce jsou typické bradka, hřívka a především mohutné rohy spirálně stočené nahoru o délce 160–200 cm. Samice bývá menší, s rohy do 30 cm. Mohutné rohy jsou jedním z důvodů, proč je loven a ohrožen v přírodě. Samice tvoří zhruba desetičlenná stáda. Samci žijí většinou samostatně a v období

rozmnožování spolu svádějí urputné souboje. Říje probíhá v prosinci až lednu, aby se mláďata rodila do teplých měsíců pozdního jara a stačila dostatečně vyspět do následující zimy. Po 154 dnech březosti samice rodí zpravidla 1–2 mláďata. Dožívá se okolo 15 let. Spásá trávu, okusuje větve a listy ze stromů a keřů. Pro potravu z vyšších míst se postaví na zadní končetiny, předními se opře o kmen. Pro tento druh je vedena evropská plemenná kniha.

▲ ohrožený druh (EN)

Koza šrouborohá (*Capra falconeri*)

Nechme je růst aneb Dejme šanci přírodě kolem nás

Na léta 2016–2017 vyhlásila Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií společně s Evropskou sítí vědeckých center a muzeí – European network of science centres and museums (Ecsite) a Botanic Gardens Conservation International (BGCI) informační kampaň pod názvem „Let it grow“. Do češtiny by se dal název volně přeložit „Nechme je růst, nechme je žít, aneb Dejme šanci přírodě kolem nás“. Cílem kampaně je poukázat na ohrožení a snižování biodiverzity v původních evropských ekosystémech, zvýšit povědomí veřejnosti o tom, co je to biodiverzita, o důležitosti její ochrany pro udržení stability ekosystémů i pro existenci člověka a také inspirovat komunity i jednotlivce k úpravám a ochraně svého okolí. Pokud se bude snižovat biodiverzita, ekosystémy se stanou zranitelnými. Pokud dojde ke ztrátě určitého množství druhů, ekosystémy se nevratně změní, mohou také začít selhávat, což značně ovlivní život jiných druhů – včetně lidí.

Každý z nás může a měl by přispět k ochraně okolního prostředí a k zachování biologické rozmanitosti, byť i nepatrnými činy, které však mohou mít velký účinek. Například zřízením „kousku živé přírody“ ve svém okolí, založením přírodní zahrady, nebo

vybudováním některých prvků, které mohou stávající zahradu zatraktivnit pro živočichy a poskytnout útočiště původním rostlinným druhům. Přírodní zahrada neplní pouze estetickou, ale i praktickou. Vedle využití jako zdroje domácí zeleniny, ovoce nebo bylin či míst k odpočinku pro lidi, v takové zahradě nalezne domov mnoho živočichů, kteří nám mohou být v mnoha směrech prospěšní. Přírodní zahrada oplývá mnohými přednostmi.

VÝZNAM ŽIVÉ ZAHRADY

- Taková zahrada vykazuje výrazně vyšší biologickou rozmanitost.
- Díky přítomnosti přirozených predátorů není nutné bojovat proti nežádoucím druhům chemickými prostředky (biologická ochrana rostlin).
- Je zdrojem vody a potravy pro opylovače a další prospěšné druhy.
- Nabízí prostor pro život ohrožených plazů a obojživelníků.
- Kompostováním zbytků z kuchyně snížíme produkci odpadů.
- Živá zahrada nepřetržitě produkuje plno „odpadu“, je tak nekonečným zdrojem přirozeného hnojiva.
- Taková zahrada plní pro svou rozmanitost i funkci estetickou.

- Může být zdrojem zeleniny a ovoce od jara až do zimy.
- Obhospodařováním půdy dojde ke zlepšení jejích vlastností.
- Vzrostlá zahrada působí jako hluková a optická zábrana.

Základní podmínky pro existenci živočichů v zahradě jsou voda, dostatek potravy, úkryt a místo k rozmnožování. Zajistit tyto podmínky není nijak komplikované, stačí vytvořit několik vhodných míst. Některé prvky přírodní zahrady najdete i na řadě míst v areálu zoo, kde získáte podrobnější informace

NĚKOLIK RAD PŘI ZAKLÁDÁNÍ PŘÍRODNÍ ZAHRADY

- Koncipujte celou, nebo jen část zahrady jako přírodní, na velikosti opravdu tak nezáleží.
- Nepoužívejte (nebo velmi omezte) chemické přípravky na ošetřování zahrady – nesvědčí hmyzu, ježkům, obojživelníkům, ale ani nám lidem, v přírodě, kde nezasahuje člověk je vše v rovnováze.
- Vysadte v zahradě byliny, keře i stromy, které jsou pro člověka a pro zvířata zajímavé a prospěšné svými plody a květy.

- Upřednostňujte původní české druhy bylin, keřů a stromů – nepotřebují zvláštní péči, aby prospívaly.
- Kompostujte biologický odpad ze zahrady i z kuchyně.
- Nesekejte trávník příliš často, nevypalujte trávník, nepalte listy.
- Rostliny volte tak, aby od jara do podzimu na zahradě stále něco kvetlo.
- Poskytněte přibytěk nejrozličnějším živočichům (budky, dutiny...).
- Nepřenášejte rostliny z přírody do zahrady, ani nesadte do přírody zahradní druhy rostlin.
- Neizolujte zahradu od okolí budováním špatně prostupných zábran.
- Poskytněte živočichům přístup k vodě vystavěním napajedla nebo zahradního jezírka.

STROMY A KEŘE

Nejlepší a nejpřirozenější místo k hnízdění i úkryty pro ptáky a řadu drobných živočichů představují stromy a keře. Plody mnohých dřevin slouží živočichům i jako potrava, květy jsou zdrojem pylu a nektaru pro hmyz. Stromy jako lípa, jeřáb a ovocné stromy prospějí nejen hmyzu a ptákům, ale nezanedbatelný užitek z nich má i člověk. Některé druhy keřů a stromů se dají upravit do podoby živého plotu a zastoupit tak nevzhledné betonové zdi (např. tavolník, skalník, habr), na plodech ptačího zobu obecného, kaliny obecné nebo svídy krvavé si pochutnají navíc i ptáci. Keře pichlavé či s hustým větrovím jako růže šípková, trnka obecná, hloh obecný, dřívěš obecný, dřín obecný a jalovec patří mezi druhy, jejichž plody jsou jedlé a všestranně využitelné. Čmeláci a noční motýli mají v oblíbě žlutobílé trubkovité květy zimolezu pýřitého. Opravdu vysoký živý plot (2–6 m) vytvoří líska obecná, která plchům, veverkám i nám poskytne chutné oříšky. Do podmáčených zahrad se výborně hodí vrby – vrba jíva, košíkářská a nachová.

KVĚTINOVÁ LOUKA

Pokud nebudeme trávník často sekat nakrátko a necháme květiny prorůst, pak se během 3 až 5 let trávník přemění na květinovou louku. Taková louka nepotřebuje zavlažování. Je ideální mezi stromy nebo na lemy podél živých plotů. Osivo na založení nové louky lze zakoupit v hobby obchodech. Měly by v něm být zastoupeny různé druhy travin a také bylin jako atraktivní zdroj potravy pro hmyz a nektaru pro opylovače – motýly, včely, čmeláky a jiné. Vhodné rostliny jsou například: zvonek, kopretina, hvozdík, hluchavka, pampeliška, třezalka, řebříček, mateřídouška, jetel, divizna, šalvěj, dobromysl, z dřevin: vrba, bříza, lípa či borovice a většina ovocných stromů. Hmyzu přijde vhod krmítko pro motýly. Jako krmítko poslouží molitanový váleček namočený do sladkého roztoku a také mističky naplněné šťávou z ovoce. Celek je vhodné opatřit stříškou proti dešti.

Babočka paví oko na levanduli

SKALKA

Na skalnatých zídkách, skalkách či hromadách kamení nachází útočiště mnoho druhů bezobratlých živočichů, obojživelníků i plazů. Ponechte na Vaší zahradě koutek s kameny, případně ještě zkombinujte se štěrkopískovou vrstvou pro ještěrky. Ještěrky a ropuchy se živí menším hmyzem, ale smlsnou si i na drobných plížích. V České republice se jedná o chráněné druhy. Do štěrbin mezi kameny lze vysázet i suchomilné rostliny jako jsou netřesky, mateřídoušky, a také bylinky jako bazalka, oregano, tymián, rozmarýn, levandule, majoránka a šalvěj.

MRTVÉ DŘEVO

Pro vývoj mnoha druhů brouků je ideální pomocí zbudovat tzv. broukoviště. Jedná se o skupinu různě velkých kmenů či špalků volně na zemi položených či částečně zapuštěných v zemi. Ideální úkryt pro malé obratlovce i bezobratlé představuje hromada větví a polen umístěná např. v odlehlejší koutě zahrady. Taktéž ponecháním starého pařezu poskytnete mnoha druhům hmyzu mj. i místo k přezimování.

JEZÍRKO

Přírodní jezírko poslouží na zahradě jako zdroj vody pro ptáky, hmyz a další živočichy, nebo jako domov pro obojživelníky, ryby, vážky či jiné bezobratlé. V dostatečně velkém jezírku se můžete i koupat. K vybudování můžete použít rybníční fólii, nebo zakoupené plastové jezírko. Minimálně 1/3 by měla tvořit mělká zóna, která po osázení vodními rostlinami zastane funkci kořenové čističky přirozeně čistící vodu. Další část ale musí být naopak co nejhlubší (pokud možno nad 80 cm), aby se v létě rybník

nepřehřival, nesloužil jako líheň pro komáry a v zimě aby naopak nepromrzl. Jezírko nesmí mít kolmé břehy, aby se nestalo pastí pro živočichy. Vhodné je u břehu umístit šikmé prkno, nebo schůdky. Do jezírka nasadte ryby, obojživelníky (žáby a čolci), hmyz (např. vážky, šídla, aj.) a ptáci přijdou sami. Možná se objeví i užovka.

KOMPOST

Vytvořte si na zahradě kompost – místo, kam budete ukládat organický odpad ze zahrady či domácnosti. Dobře vedený kompost nahradí drahá hnojiva a pěstební substráty pro Vaše rostliny na zahradě či doma. Kompost obsahuje humus, který v půdě zadržuje vodu, čímž živiny v něm obsažené zpřístupňuje mnohem lépe rostlinám, zachycuje škodlivé látky, přispívá k vyrovnávání půdní kyselosti, napomáhá zlepšování kyprosti a soudržnosti půdy, čímž dochází ke značnému snížení rizika půdní eroze, stimuluje růst a posiluje zdraví pěstovaných rostlin. Kompostér si můžete zakoupit nebo i postavit sami. Velmi příjemným bonusem je i značné snížení objemu směsného odpadu z domácnosti a tím v některých obcích i menší poplatek za odvoz odpadu. Navíc nás může hřát vědomí, že náš bioodpad nebude hnit na komunální skládce, během rozkladu vytvářet skleníkové plyny a kyseliny, které reakcí s ostatním komunálním odpadem uvolňují toxické látky do prostředí.

→ V příštím čísle se dočtete o stavbách pro živočichy, jako je hmyzí hotel, ježkovník ad.

Galerie vzácných mláďat

KOČKODAN DIANIN

(*Cercopithecus diana*)

Ve skupině kočkodanů Dianiných v Pavilonu evoluce se během jara narodila celkem tři mláďata. Aktuálně tak čítá skupina těchto vzácných západoafrických primátů 16 jedinců. Tvoří ji jeden chovný samec, tři chovné samice a 12 různověkých mláďat. Jedná se o největší chovnou skupinu v lidské péči na světě.

BINTURONG

(*Arctictis binturong*)

Dne 23. prosince se narodila dvě mláďata u binturongů. Samice byla nezkušenou prvoroďičkou. Přesto se o svá první mláďata od začátku pečlivě starala. Jedno z mláďat však několik dní po porodu uhynulo. Druhému se daří dobře a roste jako z vody. Je to první mládě této největší cibetkovité šelmy, které se daří v naší zoo odchovávat.

LEMUR MONGOZ

(*Eulemur mongoz*)

Velkou vzácností je mládě kriticky ohroženého lemura mongoze, které přišlo na svět 5. dubna. Je to samička. V evropských zoo je v současnosti chováno pouze 50 jedinců, populace stárne a porodnost je velmi nízká. Mláďata se rodí zbarvená jako samičky, zhruba v půl roce se samcům vybarvují licousy dorezava.

KOMBA UŠATÁ

(*Galago senegalensis*)

V lednu se v Noční Tanganice narodila dvě mláďata komb ušatých. Přestože první týdny trávily v hnízdních budkách nahrazujících stromové dutiny, návštěvníci zoo měli možnost sledovat aktivity malých komb prostřednictvím nainstalovaných kamer. Dnes se obě mláďata těchto nočních primátů mají čile k světu.

KONDOR KRÁLOVSKÝ

(*Sarcoramphus papa*)

Historicky první mládě kondora královského, které se daří v naší zoo odchovávat, se vylíhlo 27. února. S líhnutím museli pomáhat ošetřovatelé, ale jakmile bylo mládě podloženo zpět do hnízda, převzali rodiče veškerou péči o svého potomka. Díky jejich příkladné starosti mládě prospívá a přibývá na váze.

JELEN MILU

(*Elaphurus davidianus*)

Jelen milu je druh, který byl v minulosti člověkem z přírody zcela vyhuben. A jen díky chovu v lidské péči ještě nevymizel z planety úplně. V Zoo Ostrava se tento druh původně z východní Číny pravidelně množí – 23. dubna se zde narodilo již 90 mláďe. Od 80. let probíhají pokusy o jeho znovuvysazení do volné přírody.

Nové herní a vzdělávací prvky

Během roku 2016 byly v areálu zoologické zahrady vybudovány nové informačně-interaktivní koutky, které přinášejí malým i velkým návštěvníkům informace o aktuálních environmentálních problémech a zároveň rady a inspirace, jak se každý z nás může podílet na ochraně našeho okolního prostředí.

MRAVENIŠTĚ

Koutek se nachází v blízkosti pavilonu slonů. Přináší návštěvníkům informace o životě mravenců a jejich významu pro přírodu. Mravenci tvoří velmi důležitou a nezbytnou část přírody – jsou součástí potravního řetězce, přenášením semen přispívají k obnově a zachování biodiverzity lesa, provzdušňují chudé lesní půdy, stejně tak výskyt mraveniště indikuje výborný zdravotní stav lesa. Společenství mravenců v mraveništi je jedním z nejpropracovanějších a nejzajímavějších v celé živočišné říši. V současné době je popsáno více jak 15 000 druhů. Pro svou všudypřítomnost jsou mravenci považováni za neúspěšnější společenský hmyz. Celková hmotnost všech mravenců na Zemi se zhruba rovná celkové hmotnosti lidstva či polovině hmotnosti všeho ostatního hmyzu. Úspěšnost mravenců je připisována jejich dokonalé spolupráci a pracovitosti. Zájemci se také dozví, kolik druhů mravenců žije v České republice, jak funguje společenství mravenců a jak to vypadá uvnitř mraveniště. Součástí expozice jsou i tři kovové modely mravenců ve stonásobném zvětšení. Pro porovnání velikosti je zde instalovaná i zápalka v odpovídající velikosti. Koutek vznikl za finanční podpory Nadačního fondu Vítkovice Steel.

RYBÁŘSKÝ ALTÁN

Altán najdou návštěvníci u expozice Pevninské ostrovy. Expozice je věnována problematice ohrožení oceánů, moří a řek. Součástí altánu je mezi jinými maketa tuňáka v životní velikosti upozorňující na decimování populací ryb v důsledku nadměrného komerčního rybolovu, dále kovová ryba se síťovaným břichem plným „snědených“ odpadků prezentující nebezpečí znečištění moří odpady, z nichž mnohé jsou konzumovány mořskými živočichy. Rybářské síťe představují složitost ekologických vazeb. Podlaha altánu je vyrobena z dlaždic z recyklovaného plastu, které by správně vytríděné nemusely končit na skládce či v moři, ale mohou posloužit jako surovina pro další výrobky. Na informačních panelech jsou uvedeny i rady a náměty, jak může každý jedinec pomoci ochraně nejcennější tekutiny na Zemi a tím i udržitelnějšímu způsobu života (např. upřednostňování regionálních produktů, podpora českého rybářství, šetření vodou při každodenních činnostech apod.) Vznik rybářského altánu podpořil program Prazdroj lidem.

VELKÉ ŠELMY

Expozice je věnována velkým šelmám v české přírodě, tj. medvědu hnědému, vlku obecnému a rysu karpatskému. Všechny tři šelmy patří v České republice k původním druhům, které se v historických dobách relativně běžně vyskytovaly v evropské přírodě včetně našeho území. Vlivem zásahů člověka do krajiny a přímým pronásledováním byly tyto druhy na přelomu 19. a 20. století na řadě míst vyhubeny. V poslední době se díky přísné ochraně velké šelmy opět vracejí i na naše

území. Důraz je kladen na jejich význam v krajině, důvody ohrožení a ochranu. Velké šelmy stojí na vrcholu pomyslné potravní pyramidy. V oblastech výskytu plní důležitou a nezastupitelnou roli při udržení přírodní rovnováhy – regulují početní stavy divokých kopytníků a lovením méně zdatných jedinců příznivě ovlivňují zdravotní kondici jejich populace. Zvěř je v těchto oblastech ostražitější, zdravější, nemá tendenci k přemnožování a je možná přirozená obnova lesa. V žádném případě však nedochází k přemnožení šelem a vyhubení kořisti. Součástí expozice jsou i makety těchto šelem v životní velikosti. Vznikla za finanční podpory Moravskoslezského kraje a je k vidění naproti výběhu pro rysy.

Děkujeme vám za pomoc!

Vážení zájemci o adopci, dárcovství, milí budoucí adoptivní rodiče, dárci! Proč zvířata adoptovat? Úbytek přirozeného prostředí v důsledku neustále se rozšiřující činnosti člověka se podepisuje na stále rostoucí počtu ohrožených nebo vyhynutých druhů. Celkový počet některých živočichů je dokonce tak nízký, že stavy v zoologických zahradách převyšují počty žijících ve volné přírodě. Zoologické zahrady se proto snaží o vytvoření životaschopné populace v lidské péči pro případ, že by došlo k vyhnutí ohrožených druhů v přírodě. Informace o možnosti adoptovat zvíře naleznete na www.zoo-ostrava.cz

SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ A DÁRCŮ V ROCE 2017.

B

Bajgar Lukáš, Ostrava | Bajtková Lucie, Rychvald | Balajková Jana, Ostrava | Baranovi Lucie a Pavel, Opava | Barviková Klára, Havířov | Barviková Šárka, Havířov | Barviková Verunka, Havířov | Baturná Eva, Hlučín | BcA. Plešková Kristýna, Pardubice | Bendová Valérie, Ostrava | Beňková Martina, Mokrý Lazce | Beránková Kristýna a Petr, Trojanovice | Bilková Markéta, Ostrava | Bitomská Linda, Vřesina | Bollkovy Adélka a Miša, Štěpánkovice | Březinovi Alena a Ladislav, Dobrá | Budjač Marek, Albrechtice u NJ

C

Cachová Hana, Opava | Ciencialovi Šárka a Aleš, Český Těšín | Ciglarovi Vendula a Vojta, Ostrava | Cimříra Vlastimil, Valašské Meziříčí | Czechtzka Tomáš, Mosty u Jablunkova

Č

Čečacková Ivana, Hlučín | Čerevka Zdeněk, Opava | Černá Eva, Broumov | Čmielová Veronika a Podlešný Lukáš, Nýdek

D

Dlouhý Aleš, Praha | Dobrá zakázka, s. r. o., Ostrava | Domov mládeže a Školní jídelna – výdejna p. o., Ostrava | Drobný Jakub, Havířov-Bludovice | Dudek Martin, Kozmice | Dvořák Jakub, Frýdek-Místek

E

Erudio Patria, Ostrava

F

Feberová Šárka, Bohuslavovice | Feberová Šárka, Havířov | Feruga Martin, Frýdek-Místek | Fobertovi Jana a Jaromír, Ostrava | Foltysová Jarmila, Ostrava | Fraczek Anna, Orlová | Fukalová Milada, Havířov | Fusik Radim, Havířov

G

Gálik Petr, Ostrava | Glebov Dmytro, Havířov | Gombárová Petra, Ostrava | Görlichová Barbora, Ostrava | Grebeňová Natálie, Český Těšín | Gymnázium EDUCAnet Ostrava, s. r. o. | Gymnázium Hladnov a Jazyková škola p. o., Ostrava | Gymnázium Ostrava – Záběh, Volgogradská 6a, Ostrava

H

Habramovi, Havířov | Havlásek Milan, Skrochovice | Heroldovi Gabriela, Václav, Vendula a Pavlína, Petřvald na Moravě | Hlavinková Lenka, Mořkov | Holeszová Nikola, Orlová | Honová Veronika, Opava | Horák Ondřej, Praha | Horkel Tomáš, Paskov | Horychová Barbora, Ostrava | Hovorka Rudolf, Odolena Voda | Hrib Jiří, Ostrava | Hrnčíř Ewa, Rychvald | HUMPHREY's café & bar, Opava

Ch

Charvátek Honzík, Ostrava | Chmelikovy Alena a Zuzana, Ostrava | Chudoba Petr, Havířov

I

Izvorští Matěj a Jirka, Metylovice

J

Jahn Pavel, Ostrava | Janáková Daniela, Ostrava | Janáková Iva a Lukáš, Ostrava | Jandlová Hana, Ostrava | Janečková Silvie, Ostrava | Janštvová Kateřina, Ostrava | Janusovi, Ostrava | Jašovi, Ostrava | Javůrková Soňa, Šenov | Ježová Kristýna, Ostrava | Jih Sang Hoon | Jubilejní Masarykova ZŠ a MŠ, Sedliště | Juřica Daniel, Moravská Třebová

K

Kaventa Jaromír, Ostrava | Kebová Hana, Kvapilová Martina, Ostrava | Klímová Marie, Ostrava | Kněžikovi Radim, Jakub a Matouš, Hošťálkovice | Kobierská Božena, Šenov | Kobierský, Šenov | Kodešová Eva, Václavovice | Kolektiv Krajského soudu v Ostravě | Kolektiv MaS Forum Nová Karolina, Ostrava | Kostelka, Prostějov | Kotulová Adéla, Ostrava | Koutník Ivan, Bohuslavice | Kovářová Olga PhDr., Radim | Kozlovská Svatava, Ostrava | Kozubová Renáta, Stará Ves nad Ondřejnicí | Kseničová Jiřina, Darkovice | Kubala Aleš, Ostrava | Kubala Gabriela, Ostrava | Kubečková Emma a Jurošková Bára, Ostrava | Kubiček Milan, Rychnov na Moravě | Kuglerovi, Ostrava | Ing. Kuncí Jiří, Ostrava | Kunčarová Zdenka, Příbor | Kunčická Božena a Vanda | Kurkovi Pavla a Jan, Ostrava | Kuzník Alexandr, Opava | Kynclovi Michaela a Jakub, Ostrava

L

Lachová Alexandra, Ostrava | Lapišová Eliška, Šenov | Lauková Milada, Most | Ležovičová Ludmila, Ostrava | Ing. Bc. Loboziak Marian, MBA, Třinec

M

Macháček Ivo, Ostrava | Malina Radek, Ostrava | Málková Renáta, Uhlířov | Marek Petr, Uhlířov | Masarykova ZŠ a MŠ Hnojník 120 | Massanec Martin, Horoušany | Matfiaková Kristýna, Ostrava | Matušková Věra, Vir | Mazurová Alena, Ostrava | Mička David, Praha | Mičulková Alena a Sára, Sněžná Tomáš, Pustějov | Mikulášková, Vřesina | Miovská Petra, Rychvald | Mladí hasiči SDH Brušperk | Moravská obchodní akademie, Ostrava | Motyčková Michaela, Frýdek-Místek | Mrkvi, Ostrava | Mročková Markéta, Rožnov pod Radhoštěm | MŠ Albrechtice u Českého Těšína | MŠ Mateřídouška Frýdek-Místek | MŠ Mozartova, Ostrava | MUDr. Andielová, Ostrava | Murčková Lenka, Pardubice | Musálek Pavel, Ostrava | Mušínská Michaela, Manderla Stanislav, Orlová

N

Návrat Jiří, Dolní Benešov | Nedbálková Jana, Ostrava | Nedbálková Veronika, Ostrava | Nedomová Zdeňka, Ostrava | Niedoba Jaroslav, Vendryně | Nováková Martina, Milovice – Mladá | Nováková Ludmila a Pavel, Frýdek-Místek | Novotný Vladimír, Frýdek -Místek

O

Občanské sdružení Kulturní Ostrava - Mental Café, Ostrava | Obecní úřad Těškovice, Těškovice | Obšil Martin, Hlubočec | Odstrčilovi Hana a Radim, Ostrava | OGAAR- Heiser Petr, Bohumín | Olivová Renáta, Karviná | Olšák Dušan, Ostrava | Ondáková Natálie, Strečno | Ondruš Jakub, Ostrava | Otiskovi Blanka a Karel, Hlučín

P

Páclívi, Havířov | Pacutová Dagmar, Ostrava | Pavelková Blanka, Ostrava | Peřichová Zdeňka | Petkovová Lenka, Nový Jičín | Petlach Tomáš, Brušperk | Petrová Zuzana, Frýdlant nad Ostravicí | Plachý Jakub, Vratimov | Plaví Lucie, Lenka a Milan, Jistebník | Plotěný Lukáš, Ostrava | Poledníková Jarmila, Dolní Benešov | Popelková Veronika, Ostrava | Poremski Jakub, Klimkovice | Pospíšilovi Zuzana, Petr, Anna, Marie, Bilovec | Procházka Miroslav, | Prokšová Eva, Slavkov u Opavy | Pudich Tomáš, Ostrava | Pudichová Markéta, Ostrava

R

Radek David, Háj ve Slezsku-Lhota | Rošková Kateřina, Ostrava | Rybarčík Martin, Havířov | Rýpar Jakub, Ostrava | Ryšánek Jarmil, Ostrava | Rýznarová Eva, Ostrava | Řecká obec Ostrava | Řezábek Rudolf, Praha

S

Sedláček Mojmir-ORL ambulance, Hlučín | Sedláčková Lucie, Ostrava | Schäfer School, Frýdek-Místek | Sklenařík Ivo, Ostrava | Skupníková Simona, Dolní Lutyně | Sládková Jana, Ostrava | Smolíkova Olga, Frýdek-Místek | Smolíkova Petra, Malenovice | Soudková Jana, Vrbno pod Pradědem | Sovová Alena, Ostrava | Spolek Havířovských fotografů z.s., Havířov | SPŠCH akademika Heyrovského a Gymnázium, Ostrava, | SRPŠ při ZŠ a MŠ Bohumín-Skrěteč | SRPŠ z 11. ZŠ Jiřího z Poděbrad, Frýdek-Místek | SRPŠ ZŠ Školní, Havířov | SRPŠ ZŠ TGM, Bilovec | SŠ elektrotechniky a strojírenství, Havířov | Stašová Petra, Ostrava | Stavárková Kateřina, Otáhalová Iva, Praha | Stránek Vojtěch, Praha | Stránská Kateřina, Baška | Strouhalovi Barbora a Miloš, Klimkovice | SVČ Měda, Krnov | Svoboda Svatopluk, Český Těšín | Sysala Ivo s rodinou, Janovice

Š

Šichorová Zuzana, Petřvald | Šimeček Filip, Ostrava | Šimířáková, Fryčovice | Šindelová Renáta, Petřvald | Široká Anna, Ostrava | Široká Johana, Havířov | Široká Svatava, Havířov | Šochová Dagmar, Šenov | Špatenková Lucie, Olomouc | Štafín Zdeněk, Ostrava | Štěpán Petr, Příbor | Šustek Adam, Ostrava | Šustková Barbora, Ostrava | Šustr Martin a Zuzana Berková, Brno

T

Tatranská Ludmila, Ostrava | Tomečková Petra, Frýdek-Místek | třída Sluníčko MŠ Tylova Ostrava-Záběh, Ostrava | Tureček Petr, Dobrá | Tylová Xenie, Ostrava

U

Ulehlovi Kristina Kuldová, Anna a Aleš, Rychvald | Union pneu CZ, Ostrava

V

Vagon Café Karviná, Těříčko | Vašíčková Kateřina | Vašková Jana, Havířov | Včelka Stanislav, Záběh | Veselá Barbora, Ostrava | Vítalová Ivana, Ostrava | Vičková Jana, Ostrava | Vrána Matěj, Ostrava | Vrchovská Magdaléna, Havířov

W

Welnová Tatiána, MUDr. Coufal Jiří, Ostrava | Wysouduilovy Adéla a Andrea, Ostrava

Z

Zaměstnanci pobočky Air Bank – Avion Shopping Park, Ostrava | Závadná Klára, Mořkov | Zawadová Dorota, Brno | Zegzulкови, Ostrava | Ing. Zehnal Jan, Hlučín | Zelenka Jiří, Rožnov pod Radhoštěm | Znamenáček Michal, Ludgeřovice | Zorychta Michal, Petrovice u Karviné | ZŠ 1. Máj, Havířov | ZŠ a MŠ Bohumín na tř. Edv. Beneše 457, Bohumín | ZŠ a MŠ Březinova, Ostrava | ZŠ a MŠ Gustava Przewczka, Třinec | ZŠ a MŠ Horní Suchá | ZŠ a MŠ Kopřivnice 17. listopadu 1225, Kopřivnice | ZŠ a MŠ Mítušova 16, Ostrava-Hrabůvka | ZŠ a MŠ Mořkov | ZŠ a MŠ Na Nábřeží, Havířov | ZŠ a MŠ Naděje, Frýdek - Místek | ZŠ a MŠ Prameny 838, Karviná | ZŠ a MŠ Ostrčilova – OBS, tř. 1.E2, Ostrava | ZŠ a MŠ Ostrčilova – OBS, tř. 2.E2, Ostrava | ZŠ a MŠ Slovenská p. o., Karviná | ZŠ a MŠ Šeříkova, Ostrava | ZŠ a MŠ Školná, Karviná | ZŠ a MŠ Těškovice, Těškovice | ZŠ a MŠ U Lesa, Karviná | ZŠ a MŠ V. Košaře, Ostrava | ZŠ a ZUŠ Petřvald Školní 246, Petřvald | ZŠ Dětská 915, Ostrava | ZŠ Dobrá 860 | ZŠ gen. Píky 13 A, Ostrava | ZŠ Gorkého, Havířov | ZŠ I. Sekaniny 1804, Ostrava-Poruba | ZŠ kapitána Jasioka, Havířov | ZŠ Karla Pokorného, Ostrava | ZŠ Klimkovice Vřesinská 22, Klimkovice | ZŠ Nový svět, žáci 4. roč., Opava | ZŠ npor. Loma, Příbor | ZŠ Ostrava-Nová Bělá Mitrovická 389, Ostrava | ZŠ Školní 1600, žáci, Rychvald | ZŠ Školní 862, Orlová-Lutyně | ZŠ Tyršova 1053, Frenštát pod Radhoštěm | ZŠ u kříže 28 Ostrava-Michálkovice | ZŠ Ukrajinská, Ostrava | ZŠ Zelená, Havířov

Ž

Židkovi, Ostrava

Děkujeme všem malým a velkým dárcům, kteří přispívají na chov zvířat a rozvoj naší zoologické zahrady

ENERGIE NA
KAŽDÝ (K)ROK

innogy

Věděli jste, že dospělý indický slon
v přírodě ujde za den průměrně až 20 km?

V České republice se od 30. let 20. století chovalo téměř 50 slonů indických
a afrických. **Slony indické si přijďte prohlédnout do ostravské ZOO.**

innogy.cz

pro děti

1. Doplněním správných slov získáte tajenku – označuje se tak rozmanitost života. Pokud jste bedlivě přečetli časopis, bude to pro vás hračka.

STROM PLODÍCÍ JABLKA →

REZAVÁ PSOVITÁ ŠELMA S HUŇATÝM OCASEM NEBO DRUH HOUBY →

MÍSTO, KAM SE UKLÁDÁ ROSTLINNÝ ODPAD →

VYVĚŠUJE SE PRO PTÁKY, ABY SE ZVÝŠIL POČET MÍST KE HNÍZDĚNÍ →

LÉČIVÁ ROSTLINA, MALÁ BYLINA →

ÚKRYT PRO JEŽKY →

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ HMYZÍ OPYLOVAČ, MÁME RÁDI JEJÍ MED →

MALÁ VODNÍ PLOCHA, BYDLIŠTĚ PRO ŽÁBY, RYBY, HMYZ →

BYDLIŠTĚ PRO VÍCE DRUHŮ HMYZU →

KLÁDY PRO HMYZ →

SAVEC, KTERÝ V NOCI LÉTÁ A VE DNE SPÍ ZAVĚŠEN VZHŮRU NOHAMA →

HROMADA KAMENŮ NA ZAHRADĚ, ÚKRYT PRO JEŠTĚRKY →

2. Ne vždy se z pestré housenky motýla nebo můry stane stejně nápadný dospělec. Můžeš se o tom přesvědčit při vybarvování této housenky kranostajníka vrbového (*Cerura vinula*).

